

“4721 Sayılı TMK.'nın 286/1. fıkranın devamında uygulanan hüküm olduğu, 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 madde hükmüne göre; "Koca, soybağının reddi davasını açarak babalık karinesini çürütebilir. Bu dava ana ve çocuğa karşı açılır.

4721 Sayılı TMK.'nın 286/2 fıkrası gereğince; "Çocuk da dava hakkına sahiptir. Bu dava ana ve kocaya karşı açılır." düzenlemesini içermektedir. Madde metni incelendiğinde; soybağının reddi davası açılmasının nüfus kayıtlarında baba olarak görünen kocaya verildiği gibi çocuk için de bu davayı açma hakkının tanındığı, çocuğa 4721 Sayılı TMK.'nın 426/2 fıkra gereğince temsil kayyımı atanmasının gerektiği, bunun bir usul işlemi olup çocuğun menfaat çatışması nedeni ile temsilinin sağlanması amacı ile ihdas olunduğu ve Sulh Hukuk Mahkemesince atanacak temsil kayyımının davaya muvafakat vermesi ve davanın yürütülmesine katılması gerekmektedir.

Fakat belirtilen yasa hükmü; annenin asaleten kendisi için dava açtığında yani nüfus kayıtlarındaki yanlış durumun düzeltilmesini ve soybağının reddini sağlamak istediğinde ise; bu hakkın kendisine verilmediği anlaşılmaktadır. Nitekim 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1. madde hükmüne göre; anne bu davayı açmamaktadır. Bu durum 2709 Sayılı Anayasamızın 2,5,10,13 ve 36. maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

2709 Sayılı Anayasamızın 2. maddesi; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir." hükmünü içermektedir. 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 madde ve 2709 Sayılı Anayasamızın 2. maddesi değerlendirildiğinde; 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 maddesinde düzenlenen hükmün Anayasaya aykırı olduğu açıktır. Şöyle ki; sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti soybağının reddi davasını açmayı nüfus kayıtlarında baba olarak görülen kocaya ve çocuğa vermiş iken anneye vermemesi hukuk devleti ilkesini zedelemektedir. Bu hakkın nüfus kayıtlarında anne olarak görünen kadına da verilmesi gerekmekte olup şu andaki mevcut yasa hükmü bu yönü ile 2709 Sayılı Anayasamızın 2. maddesine aykırılık içermektedir.

2709 Sayılı Anayasamızın 5. maddesi; "Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

" hükmünü içermektedir. 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 fıkra hükmünün kişinin temel hak olan dava açma hakkını sınırladığı, nitekim soybağı reddi davasını nüfus kayıtlarında anne olarak görünen kişi tarafından açılmadığı, yukarıda belirtildiği üzere sosyal hukuk devletine aykırılık içerdiği, dava açma hakkının nüfusta kayıtlı olan baba ve çocuğa tanınırken anneye tanınmamasının ise adalet ilkeleri ile bağdaşmayacağı da açık olduğu,, bu yönü ile Anayasaya da aykırılık teşkil ettiği mahkememizce sabit görülmüştür.

2709 Sayılı Anayasamızın 10. maddesi; "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 7/5/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde (...) kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

" hükmünü içermektedir. 2709 Sayılı Anayasamızın 10. maddesi ile 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 fıkrası birlikte değerlendirildiğinde; mezkur maddede cinsiyet ayrımı gözetildiğinin anlaşıldığı, nitekim kadınlar ve erkekler eşit haklara sahip iken ki bu hakkın bir yansıması olan dava açma hakkı erkeğe tanınırken kadına tanınmaması ise 2709 Sayılı Anayasamızın mezkur maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Bu yönü ile de 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 fıkranın iptali gerekmektedir.

2709 Sayılı Anayasamızın 13. maddesi; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

" hükmünü içermektedir. 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 fıkrası ile 2709 Sayılı Anayasamızın 13. maddesi birlikte değerlendirildiğinde; nüfus kayıtlarında anne olarak görünen kadına dava hakkı verilmediğinden, temel bir hak olan dava açma hakkı bu yönü ile sınırlanmış ve 2709 Sayılı Anayasamızın 13. maddesindeki temel hak çiğnenmiş durumdadır. Bu nedenle 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 fıkrasının belirtilen madde nedeni ile de iptali gerekmektedir.

2709 Sayılı Anayasamızın 36. maddesi; "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz." hükmünü içermektedir. 4721 Sayılı TMK.'nın 286/1 fıkrası ile 2709 Sayılı Anayasamızın bu maddesi birlikte değerlendirildiğinde; nüfus kayıtlarında anne olarak görünen kadın açısından yargı mercii önünde davacı sıfatı verilmeyerek 2709 Sayılı Anayasamızın mezkur maddesine aykırılık teşkil ettiği, yukarıda da bahsedildiği üzere soybağının reddi davasını açma yetkisinin nüfus kayıtlarında baba olarak görünen kocaya ve çocuğa tanınırken bu hakkın anneye tanınmaması mezkur maddeye de aykırılık teşkil etmekte olup, yargı mercileri önünde hak aramasının engellendiği mahkememizce sabit görülmüştür.

Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere; soybağının reddi davalarını açma hakkının nüfus kayıtlarında koca olarak görünen ve çocuk olarak görünen kişilere tanınmasına rağmen anneye tanınmamasının 2709 Sayılı Anayasamızın 2, 5, 10, 13 ve 36. maddelerine aykırılık teşkil ettiği kanaati mahkememizce hasıl olmakla bu hususun Anayasa Mahkemesince takdiri ile belirtilen maddenin iptaline karar verilmesi hususu Türk Milleti Adına talep olunur."